

vora d'altres iberismes, com ILIBERIS (Elna), CAUGO-LIBERIS (*Cotlliure*), ILIBERCALE (*El Bèrcol*), TOLUBIAS (*Toluges*), RUSCINO etc.

Ens hi confirmen *NLL parònims*. La ciutat de *Biarritz*, vora *Baiona*, la trobem documentada *Berridz* a. 1186, *Bea(r)riz*, S. XII, *Beiarrri(d)z* 1261, *Bearridz* 1381, *Bearrits*, -*tz* 1338, 1398 (PRaymond, *Di To. BPyr.* s. v.); *Bearriz* S. XIII (ib., s. v. *Hombeiti*). En el Bearn: *Le Biarré* riuet subafluent del riu Gabàs, que neix uns 12 k. E. de Pau i desaigua cap al Nord.

Hi hagué un lloc *Biarro* en el Pallars NO., doc. com afrontació de les terres del monestir de Senterada, en una disposició del bisbe, entre 1010 i 1035: «de *Rialbo* usque in ipso puio de *Arbas*, usque in ipsa *fonte de Biarrri*, de rivo de Balurs ---»: D'una altra disposició impresa a continuació (*BABL* VI, 382) i d'un doc. de 954 (SerranoS., *NHRbg* 308) on hi ha més detalls sobre *Arbas*, es dedueix que tot això era força més al N. o NNO. que Senterada.

A falta de coneixement directe de l'ibèric tenim dret a guiar-nos pel basc. Es podria pensar en el mot que hi designa 'herba': en biscaí *bedar*, articulat *bedarra*, fonèticament inconvincent car -*d*- intervocàlica sol apareixer com -*z*- o *ð*, en gran part dels docs. medievals del Ross. (i aquí cap rastre); i com que en basc comú és *belbar*, d'on es dedueix que inicialment fou *berar* (Mixelena, *Apell.*, § 149; cf. ací *Belarta*), cal renunciar-hi.

Recorda també *beharri* 'orella' i sentit d'oida (ja en el clàssic Axular, *Euskera* VI, 36), mot comú a tots els dialectes, en les variants dialectals *belarri*, *bevari*, *begarri* i secundàriament 'aleta de peix' (Mítx., *Fo. Hist. Vca.*, 339): també ho deixem de banda no sols per poca afinitat semàntica, sinó perquè els bascò-legs (Mítx., Axular) ho expliquen com un derivat (potser no gaire antic, i llavors estrany al proto-basc i ibèric) del verb *be(h)a* 'prestar atenció', i encara sembla que entre la *e* i la *a* degué haver-hi també aquí una consonant dissimilada (segons Mixelena).

El que trobo convincent és lligar-ho amb el basc comú *bearr*, amb article *bearra* «necesario, necesidad», que, sobretot en els dialectes basc-francesos (bnav., lab.) és adjectiu «pobre, necesitado» (Mítx., *Apell.* § 145, *Fo. Hist.* 339), cf. encara roncalès *biarrio* «ve-cino». S'aplica molt bé al terreny de la península de Biarra, ben pobra i erma. I tampoc està gens en contradicció amb el paisatge dels esmentats paratges homònims del Bearn i del Pallars (amb *Gabàs* que conflueix amb el *Biarré*, cf. bc. *gabe* 'sense' i 'pobre').

No sembla haver-hi relació amb un antic *Biarcz(o)*, amb el qual l'ajuntava Alart en *InvLC*: almenys geogràficament n'és apartat (a La Salanca). Ho precisarem a l'article *Biert* examinant alhora si pot haver-hi o no algun enllaç lingüístic amb el nom de *Biert*.

Biascas, V. *Biesques* *Bibiloni*, veg. *Babiloni*, s. v. *Baber* *Bicfred*, V. *Vicfred* *Biclarà*, V. *Vallclara*

La BICOCA

Pron. *bikókə*, bosc i turó, prop de Vidrà i de St. Privat, a la carena de Sta. Madalena, entre Ciuret i Platraver (1924, cf., ja, s. v. *Arbeca*; 1953, XIII, 17): manlleu del fr. *bicoque* 'reducte', 'fort' (lloc que degué fer algun paper en les guerres carlines).

BICORP

Poble de llengua xurra, prop d'Ènguera. Pron. *bikòrp*, 1962, Castelló de la Rib.; *bikòr^t*; *bikór* en els pobles xurros veïns; *Gentilici*. *Bicorinos*, allí, *Bicorins* a Sumacàrcer (XXI, 138.23 etc.).

DOC. ANT. No en el *Rept.*, però S Siv. (149) en cita docs. de 1259 i 1392, i explica que el 1535 era rectoria de moriscos anexa a Navarrés, i el 1574 tenia 120 cases de moriscos.

N'hi ha uns parònims a la Manxa i a Aragó: *Vicort*, o més aviat *Vivero de Vicort*, aldea agr. a Belmonte, prop de Calatayud; i *Vicorto* aldea més petita te. Elche de la Sierra, prop de Yeste (prov. Albacete).

ETIM. Estudiada a fons, i establerta en el meu treball dels *Coloq. Prerrom.* de Salamanca, 1974, pp. 117-120, on l'arreglengo amb una sèrie de celtismes al llarg de la frontera lingüística, des de Sogorb fins al Xúquer (120-21 i nota). No essent població de la nostra llengua, encara que valenciana, he de limitar-me a resumir el resultat d'aquell treball meu, i remetre-hi per a la fonamentació geogràfica i lingüística i la discussió de les etimologies improbables. Cèlt. BEDOCURU- (o BEDO-CURYO-) 'vall corb, fossat corbat', per la situació del poble dins una península formada pel riu Mengual, que envolta les cases quasi en forma completa, ja prop de la confluència amb el riu Escalona, afluent del Xúquer. Cf. britònic *bed/bez* (kymri, còrnic i bretó) 'fossat', fr. *bief* 'canal de molí'; i irl. mj. *curu* 'cercle', ky. *coruynt* «turbo», mots germans del llatí *curvus*. La forma *Bicort* resultarà d'alteració de la consonant final del mossàrab *bikorb* mig arabitzat, en lloc del *bicorbo* del mossàrab pur.

S'hi parla popularment «castellà o lo que poden» com em deien a Sumacàrcer.

BICTORTA

Pron. *biktórtə*, Mas de la ~, avui abandonat te. Cabestany, al trifini amb Canet i St. Nazari. Malnom d'una dona satiritzada com a 'boca-torta' 'bec-torta'.

BIÉN, BIENS i BÈNE

Partida i muntanya te. Miravet (Rib. d'Ebre). *Los Biens* (*biéns*) recollit en l'enquesta de Miravet, com una pda. de muntanya, no llunyana (1936, XIII, 83.2). Segons la documentació antiga es veu que aquest nom s'havia estès molt al SO. per una ampla zona